

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/374/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1719200839
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1719200839.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu JUDr. Bianky Gelačikovej a Mgr. Aleny Čakváriovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: I. Y., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Pezinok, so sídlom Moyzesova 2, 902 03 Pezinok, dieťa rodičov: matka - D. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XX, XXX XX I., a otec - I. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XX, XXX XX C., v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloletého, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Pezinok zo dňa 04.07.2019, č.k. 12P/127/2019-42, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa z r u š u j e a vec sa mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Pezinok rozsudkom zo dňa 04.07.2019, č.k. 12P/127/2019-42, zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na I. Y., nar. XX.XX.XXXX, zo sumy 180 eur na sumu 240 eur mesačne od 06.05.2019 s povinnosťou platby k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Zročné výživné za obdobie od 06.05.2019 do 30.06.2019 vo výške 110,32 eur uložil otcovi zaplatiť k rukám matky do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Zmenil rozsudok Okresného súdu Pezinok zo dňa 14.04. 2015, č.k. 12P/197/2014-67, v časti o výživnom na maloletého. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1 a § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dospejúc po vykonaní dokazovania rodnými listami, potvrdením o návšteve školy maloletého a rozpisom jeho mesačných výdavkov, potvrdením o príjme rodičov, rozsudkom Okresného súdu Pezinok č.k. 12P 197/2014-67 zo dňa 14.04.2015 a výsluchom účastníkov konania, k záveru o dôvodnosti návrhu matky. Za preukázané mal na strane maloletého po uplynutí 4 rokov podstatnú zmenu pomerov, keď tento navštevuje už druhý stupeň základnej školy a má zvýšené náklady na školské a mimoškolské aktivity. Pri určovaní výšky výživného zohľadnil matkou vyčíslené mesačné náklady na maloletého, s ktorými sa stotožnil v sume 470 eur, na základe ktorých zaviazal otca prispievať na výživu maloletého sumou zodpovedajúcou ich polovici. Skonštatoval, že otec na starostlivosti a výchove maloletého neparticipuje, stretáva sa s ním minimálne, nad rámec výživného neprispieva na jeho zvýšené výdavky, ktoré pri určení výšky výživného zohľadnil. Uviedol, že otec je zamestnaný, jeho netto príjem tvorí minimálna mzda a zvyšok do 900 eur tvoria diéty a doplatok mimo výplatnú pásku. Uviedol, že takýto príjem bol deklarovaný otcom, bez relevantného potvrdenia od zamestnávateľa, ktorý ako otec uviedol je jeho kamarát. Vychádzal z vyjadrenia otca, ktorý ako vodič v minulosti jazdil aj do zahraničia, čo v súčasnosti odmieta, dôvodiac zdravotným stavom, skutočnosť ktorú nepodložil lekárskeym potvrdením. Za preukázané mal, že otec si privyrába chovom pstruhov, príjem z tejto činnosti podľa jeho vyjadrenia nevie vydokladovať. Postoj otca, ktorý prácou aj v zahraničí dosahoval vyšší príjme (cca 1 500 eur) vyhodnotil ako vyhýbanie sa jeho vyživovacej povinnosť voči maloletému, ktorá by mala pokrývať polovicu matkou odôvodnene vynaložených finančných prostriedkov na maloletého. Pripomenul, že výživné na maloleté dieťa nemá pokrývať iba vitálne funkcie dieťaťa ale

povinný rodič musí participovať aj na mimoškolskej a záujmovej činnosti, ktorá rozvíja jeho fyzickú a psychickú vyspelosť. S argumentáciou otca, že pokiaľ matka nemá financie na mimoškolskú činnosť maloletého (krav-maga 50 eur, jazdecký 40 eur mesačne) nemal by sa jej maloletý venovať, sa nestotožnil. Výšku výživného považoval za zodpovedajúcu možnostiam a schopnostiam otca, bez finančného ohrozenia ďalších vyživovacích povinností otca. Zročné výživné vypočítal ako rozdiel medzi zvýšeným výživným a výživným doposiaľ určeným, ktoré uložil otcovi zaplatiť do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec. Odvolací súd žiadal rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a návrh zamietnuť. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považoval za vecne nesprávne. Uviedol, že sa nevzdal výhodnejšieho zamestnania, zárobku, ani majetkového prospechu, prácu vodiča v medzinárodnej kamiónovej preprave nemôže vykonávať zo zdravotných dôvodov ako aj z dôvodu starostlivosti o svoje dve maloleté deti. Uviedol, že zarába približne 900 eur netto mesačne, čo v konaní priznal napriek skutočnosti, že jeho oficiálnym príjmom je minimálna mzda. Chovom rýb uspokojuje najmä osobnú spotrebu rodiny, príjem z predaja rýb považuje za zanedbateľný a nepravidelný. Uviedol, že vzhľadom na dosiahnuté vzdelanie, vek a zdravotný stav nie je v jeho možnostiach a schopnostiach dosiahnuť vyšší príjem. Poukázal na príjem matky a to, že poberá prídavky na dieťa a daňový bonus, pričom na rozdiel od neho, má len jednu vyživovaciu povinnosť. Náklady na maloletého ustálené v sume 470 eur mesačne považoval za nereálne a neprimerané. Namietal najmä náklady na krav-maga krúžok a jazdecký krúžok. Mal za to, že záujmová činnosť maloletého musí byť prispôsobená možnostiam, schopnostiam, príjmom a majetkovým pomerom jeho rodičov. Krav-maga krúžok a jazdecký krúžok vo výške 90 eur sú voľnočasové aktivity, na ktoré s ohľadom na jeho zárobkové a majetkové pomery a ďalšie vyživovacie povinnosti nevie prispievať. Uviedol, že všetkým svojim deťom je povinný poskytovať výživné v primeranom rozsahu a životná úroveň maloletého Martina nemôže prevyšovať životnú úroveň jeho nevlastných bratov. Nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie, ktorý vychádzal z predpokladu jeho príjmov vo výške viac než 1.500 mesačne (mzda vodiča kamiónu v medzinárodnej preprave a príjem z predaja rýb). Uviedol, že súd nebol oprávnený takýmto spôsobom upraviť výšku jeho príjmov, nakoľko k tomu nemal žiadne dôkazy.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že otec sa snaží zavádzať súd o výške svojho mesačného príjmu a k uvedenému tvrdeniu priložila pracovnú ponuku pre vodičov vnútroštátnej prepravy s miestom práce Slovensko z firmy Alego, v ktorej je otec zamestnaný ako vodič. Uviedla, že popri mesačnom príjme ako vodič uvedenej firmy si odporca privyrába predajom údených pstruhov, ktoré chová v domácom rybníku. Nesúhlasila s námietkou otca k výške mesačných nákladov na krúžky pre maloletého, nakoľko záujmová a krúžková činnosť maloletého zodpovedá jeho veku. Súhlasila s vyjadrením otca, že životná úroveň maloletého by nemala presahovať životnú úroveň jeho nevlastných bratov, poukazujúc na v prílohe uvedenú fotodokumentáciu otcových synov I. a II. (značkové oblečenie oboch detí, výlety, dovolenky).

5. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť, považujúc ho za súladný so záujmom maloletého. Uviedol, že rozhodnutie súdu vychádzalo z preskúmania možností, schopností a majetkových pomerov rodičov, veku maloletého, jeho odôvodnených potrieb a jeho školských a mimoškolských aktivít.

6. Odvolací súd preskúmal vec v ktorej nie je viazaný rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi podľa § 65 a § 66, zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa 378 ods. 1, § 385 ods. 1, § 219 ods. 1, zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), so záverom, že odvolanie je dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je možné potvrdiť ani zmeniť.

7. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Za zmenu pomerov v zmysle citovaného zákonného ustanovenia treba považovať podstatnú zmenu pomerov, či už na strane maloletého dieťaťa alebo rodičov. Úlohou súdov pri rozhodovaní o zmene výživného je preto potrebné zistiť, či a v akom smere došlo k zmene pomerov od posledného rozhodnutia o výživnom a v prípade kladného zistenia túto zmenu premietnuť do výšky výživného. Pokiaľ ide o výšku výživného, vychádzajúc z ust. § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, súd pri určovaní výživného berie zreteľ na odôvodnené potreby maloletých detí, ako aj na zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov.

8. V danej prejednávanej veci súd prvej inštancie nepostupoval vecne správne, keď nezisťoval všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o návrhu matky na zvýšenie výživného pre maloletého z hľadiska jeho súčasných odôvodnených potrieb, ako aj z hľadiska schopností a možností rodičov a tieto potom v záujme zistenia podstatnej zmeny pomerov (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine), porovnal so skutočnosťami rozhodnými pre určenie výživného v čase posledného rozhodnutia súdu o výživnom rozsudkom Okresného súdu Pezinok, zo dňa 12P 197/2014-67 zo dňa 14.04.2015. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je v tejto časti aj pre jeho nedostatočné odôvodnenie nepreskúmateľné, keď určenú výšku výživného v čase vyhlásenia rozhodnutia nemožno zodpovedne ustáliť pre nevykonanie potrebného dokazovania v zmysle kritérií rozhodných pre určovanie výživného na maloleté deti uvedených v ust. § 62 ods. 1 až 5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine.

9. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine, dokazovanie však nevykonal v dostatočnom rozsahu, preto vec nemohol správne právne posúdiť a vyvodiť z nej správny právny záver. So záverom, ku ktorému súd prvej inštancie dospel sa odvolací súd z uvedených dôvodov nemohol stotožniť. Súd prvej inštancie v danom prípade nevykonal dostatočné dokazovanie týkajúce sa jednak výšky skutočného príjmu otca, jeho možností a schopností ako aj preukázania nákladov na odôvodnené potreby maloletého, ktoré ustálil v sume 470 eur a ktorých výška bola podkladom pre jeho rozhodnutie. Je zrejmé, že pri posúdení výšky výživného na maloleté dieťa nie je potrebné preukazovať bežné finančné nároky maloletého dieťaťa spojené s jeho základnými potrebami, prislúchajúcimi jeho veku či návšteve školy a súdy pri ich vyhodnotení vychádzajú zo všeobecne známych skutočností o cenách tovarov a služieb, ale pokiaľ je potrebné do výšky výživného zohľadniť osobitné náklady maloletého dieťaťa spojené s jeho zdravotným stavom, uplatňovaním jeho talentu, alebo s jeho mimoškolskou či záujmovou činnosťou, ktoré netvorí nezanedbateľnú, ale podstatnú časť nákladov, tieto preukázané byť musia. Odvolací súd zdôrazňuje a do pozornosti otca dáva, že dôvodnosť návrhu matky plynutím času a postupným zvyšovaním nákladov maloletého na jeho potreby a skladbou ich výdavkov je zrejماً. Preto súd prvej inštancie správne skonštatoval odôvodnenosť nároku na zvýšenie výživného pre maloletého v dôsledku plynutia času a správne určil aj počiatok tejto zmeny. Odvolací súd sa tiež stotožňuje so súdom prvej inštancie s vyhodnotením miery podielu osobnej starostlivosti otca o maloletého a poukazovaním na jeho nedostatočný záujem, ktoré okolnosti je potrebné pri rozhodnutí o výške výživného zohľadniť.

10. Nakoľko súd prvej inštancie nevykonal dokazovanie preukazujúce mesačné náklady na odôvodnené potreby maloletého a uspokojil sa len s ich vyčíslením zo strany matky, nedostatočne zisťoval príjem otca v zmysle § 75 ods.1 Zákona o rodine, odvolací súd nemohol rozhodnutie súdu prvej inštancie ani potvrdiť ani zmeniť v dôsledku potreby doplnenia dokazovanie v rozsahu, ktorého vykonanie v rámci odvolacieho konania nie je účelné.

11. Úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude vykonať dokazovanie preukázaním nákladov na odôvodnené potreby maloletého a najmä tie, ktoré sú spojené s jeho mimoškolskou činnosťou, ktoré tak ako boli matkou vyčíslené tvoria v danom prípade ich podstatnú časť a to za obdobie od druhej polovice školského roka 2018/2019 do rozhodnutia súdu. Súd prvej inštancie zameria pozornosť na objasnenie príjmových pomerov otca, dôvody poberania základnej mzdy a otázky jeho povinných odvodov do sociálnej či zdravotnej poisťovne, dokazovanie zamerá aj vo vzťahu k ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine pre posúdenie otázky, či sa otec bez dôležitého dôvodu nevzdal výhodnejšieho zamestnania, zárobku či majetkového prospechu, vykoná dokazovanie na objasnenie príjmu otca z chovu a predaja rýb, existencie povolenia na takúto činnosť v zmysle Nariadenia vlády č. 360/2011, ktorým sa ustanovujú podmienky a hygienické požiadavky na priamy predaj z dvora. Súd prvej inštancie opätovne vyhodnotí možnosti a schopnosti rodičov, ich príjem a náklady, v tomto smere doplní dokazovanie v naznačenom smere, pričom bude posudzovať a vyhodnocovať vo vzájomných súvislostiach aj iné preukázané skutočnosti v zmysle kritérií rozhodných pre určovanie výživného a to za celé posudzované obdobie. Súd prvej inštancie ďalej prihliadne aj na celkový výkon osobnej starostlivosti a výchovy zo strany obidvoch rodičov o maloletého.

12. Súd prvej inštancie, ktorý je v zmysle § 391 ods. 2 CMP viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, doplní dokazovanie vyššie uvedeným spôsobom a svoje rozhodnutie zdôvodní v jeho písomnom vyhotovení tak, ako mu to ukladá ustanovenie § 220 ods. 2 CSP.

13. Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil z dôvodov daných ustanovením § 389 ods. 1 písm. c) CSP vedúcich k nesprávnemu právnemu záveru.

14. V novom rozhodnutí vo veci rozhodne súd prvej inštancie aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

15. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).